

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Inkoop

Nota van Inlichtingen

UBR|HIS

Bezoekadres

Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Naam aanbesteding : Digitale hulpmiddelen verkiezingen ten behoeve van de Kiesraad
Kenmerk : 201865002.001.021

VRAGEN OVER HET BESCHRIJVEND DOCUMENT OF DE SELECTIELEIDRAAD

VRAAG 1.	<p>In 1.2 en 2.1.1 wordt een scope besproken welke zich beperkt tot kandidaatstelling en uitslagvaststelling. Echter wordt er ook gesproken over andere onderdelen verder in dit document en in andere documenten. Daarbij wordt bijvoorbeeld ook de kandidaatstelling uitgesloten van de scope. Figuur 1 en 10 in bijlage N wijken bijvoorbeeld ook qua compartimenten en scope van elkaar af.</p> <p>Vraag: Kunt u bevestigen/aangeven of de onderstaande aanname juist is en de scope bestaat uit de onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Functioneelbeheer module (ontsloten via VDI) 2. GSB/CSB compartimenten voor uitslagvaststelling (ontsloten via VDI) 3. Zetelberekening (ontsloten via VDI) 4. Kandidaatstelling compartimenten voor politieke groepering en CSB (publiekelijk ontsloten) 5. Uitslagenportaal (publieke website) 6. VDI-omgeving t.b.v. functioneel beheer, GSB- en CSB compartimenten en zetelberekening 7. Logging en monitoring 8. Infrastructuur ten behoeve van ontsluiting SOC, Kiesraad en CSB+GSB 9. Ondersteunende maatregelen voor PKI en eHerkenning <p>Indien aanname niet correct is, kan Opdrachtgever dit aanpassen en/ of aanvullen?</p>
Vindplaats	1.2 en 2.1.1
Antwoord	Zoals u kunt lezen op pagina 3 van het BD dient Bijlage N (DHV basisarchitectuur v1.0) als achtergrondinformatie en behoort dit document niet tot het Programma van Eisen. Zie ook Bijlage 1 (Akkoordverklaring Programma van Eisen), AE25. De eisen uit Bijlagen F, G, H, H1, I, J, K, L, L1, L2, M, O, P, R, V en W prevaleren boven die uit Bijlage N.

VRAAG 2.	<p>Het beschrijvend document DHV 1.0 en Bijlage D geven een verschillende datum aan wanneer het DHV gereed moet zijn om ingezet te kunnen worden voor de verkiezingen in november 2023. Appendix D zegt maart 2023, het beschrijvend document zegt mei 2023.</p> <p>Vraag: Kunt u aangeven welke datum moet worden aangehouden, mei of maart 2023?</p>
Vindplaats	2.1.1.
Antwoord	Dit dient maart 2023 te zijn.

VRAAG 3.	<p>In 2.1.1 punt 10 wordt gesproken over testen. Het lijkt hier te gaan om functionele testen. De ervaring van Opdrachtnemer is dat functionele testen minimaal gezamenlijk door Opdrachtnemer en de Opdrachtgever worden uitgevoerd</p> <p>Vraag: Kan Opdrachtgever aangeven wat het daarvoor heeft ingericht, qua organisatie, processen? Beschikt Opdrachtgever over testplannen?</p>
Vindplaats	2.1.1.
Antwoord	Opdrachtgever beperkt zich tot acceptatietesten. De organisatie daarvoor, de processen en testplannen worden in de volgende maanden opgezet. Onderdeel van het opleveren van een (deel product) sprint is dat opdrachtnemer het op te leveren test en vaststelt dat dit (voor oplevering) aan de functionele en niet functionele eisen voldoet.

VRAAG 4.	Voor de Kandidaatstelling module wordt geen VDI-oplossing voorzien. Vragen: 1) Vanaf welke werkplek krijgen de gebruikers van de KS module toegang tot de applicatie? 2) Wordt hierbij gebruik gemaakt van DigiNetwerk? 3) Welk authenticatiemiddel wordt gebruikt bij de KS module? (bijv. eHerkenning?)
Vindplaats	2.1.1.
Antwoord	1) Vanaf de werkplek bij een gemeente, waterschap, Kiesraad of een mogelijk ander verkiezingsorgaan zijn. 2) Hierbij wordt gebruik gemaakt van DigiNetwerk 3) In bijlage F Functionele beschrijving DHV Beheermodule v1.0 zijn op pagina 7 de autorisaties voor kandidaatstelling opgenomen. Dit zijn eHerkenning en generiek two factor. In dezelfde tabel zijn ook de rollen en autorisaties voor de onderdelen Politieke Groepering en Uitslagvaststelling opgenomen.

VRAAG 5.	Wij gaan er vanuit dat de budgetbepaling €20mln - €29mln over 5 jaar is, zoals in de RFI-fase gemeld. En niet het budget van €20mln - €29mln over 20 jaar, zoals we in de RFP-tekst lezen. Vraag: Kan Opdrachtgever dit bevestigen?
Vindplaats	2.1.1
Antwoord	Het budget van maximaal € 29.000.000,00 (plafondprijs) is gebaseerd op de gehele contractperiode van 20 jaar. Dus niet over 5 jaar. De gehele opdrachtwaarde gedurende 20 jaar is € 45.000.000,00. Dit is inclusief groot onderhoud. Indien u van mening bent dat de plafondprijs niet haalbaar is, of als u een mogelijkheid ziet dat beschikbare budget op een andere dan gelijkmatige wijze over de contractperiode te verdelen, wordt u verzocht dit met een inhoudelijke onderbouwing aan te leveren. Dit mag nog voor de sluiting van de NvI2. Daarbij zijn ook voorstellen voor kostenbesparing welkom.

VRAAG 6.	Wij vragen de mogelijkheid om het intellectueel eigendom te behouden voor andere landen buiten Nederland. Dit heeft als reden de oplossing verder te ontwikkelen, te commercialiseren en te gebruiken in die andere landen voor andere klanten. Dit zou ook de Kiesraad ten goede komen, aangezien zij van dergelijke verdere ontwikkelingen kan profiteren. Vraag: Kan de Opdrachtgever instemmen met het scenario waarbij de Kiesraad eigenaar is van het intellectueel eigendom voor de wetgevende verkiezingen in het Koninkrijk der Nederlanden en waarbij de Opdrachtnemer eigenaar is van het intellectueel eigendom elders?
Vindplaats	2.1.1
Antwoord	Alvorens hier een besluit over te kunnen nemen verzoekt de Aanbestedende dienst u een voorstel te doen hoe u dit wenst vast te leggen. Waarbij het uitgangspunt is dat Opdrachtgever hier geen hinder van ondervindt in het gebruik en in de toepassing gedurende en na afloop van de dienstverlening en niet beperkt wordt in de geldende wet- en regelgeving. Zie ook onze beantwoording bij vraag 14.

VRAAG 7.	In het beschrijvend document in paragraaf 2.1.1. op pagina 7 beschrijft u het volgende: "De doelstelling van de Opdracht is dat Opdrachtnemer een oplossing levert waarmee Opdrachtgever op een goede, snelle, toekomstbestendige, beheersbare en veilige wijze het kandidaatstellingsproces en het proces rondom uitslagvaststelling en zetelverdeling kan faciliteren." Kiesraad heeft een zeer gedetailleerd aanbestedingsdocument geschreven.
-----------------	--

	<p>Vanuit onze expertise met missie kritische omgevingen, voor bijvoorbeeld het Ministerie van Financiën, concluderen wij dat het beschreven technisch design niet zal leiden tot realisatie van de gewenste doelstelling zoals deze geformuleerd staat.</p> <p>Gezien het nationale belang willen wij de Kiesraad graag helpen de gestelde doelstelling te realiseren. Op basis van onze ervaring is de enige manier om dit doel te bereiken een concurrentiegerichte dialoog.</p> <p>Op deze manier is er interactie met Kiesraad mogelijk over alternatieve technische scenario's en kunnen de marktpartijen kennis en expertise delen om optimaal invulling te geven aan de gewenste uitkomst.</p> <p>Wij hebben overwogen om onze inhoudelijke vragen, met mogelijke aanbevelingen cq alternatieven en kostenbesparende maatregelen, met voor Kiesraad behoud van de beoogde kwaliteit, in de NvI ronde te stellen. De reden dat wij besloten hebben dit niet te doen is omdat wij van mening zijn dat enkel middels een dialoogsessie de gewenste interactie bewerkstelligd kan worden om voor Kiesraad goede oplossing en aanbieding te kunnen doen.</p> <p>Bent u bereid om naar aanleiding van de RFP-stukken een concurrentiegerichte dialoog in te lassen? Zo nee, kunt u motiveren waarom?</p> <p>M.b.t. de dialoogsessie stellen wij voor om 2 dagen (16 uur) te besteden aan doel en oplossing en een dagdeel (4 uur) aan de juridische zaken.</p>
Vindplaats	beschrijvend document in paragraaf 2.1.1. op pagina 7
Antwoord	<p>Gelet op het ontbreken van een onderbouwing en het feit dat u de mogelijkheid is geboden om in een eerdere fase een dialoog met de Aanbestedende dienst te voeren, waaraan u niet deel wenste te nemen, zien wij vooralsnog geen aanleiding tot een extra dialoog. Dit te meer, daar de voorbereiding, uitvoering en verwerking van een nieuwe dialoog ingrijpende consequenties kan hebben voor het aanbestedingsproces en de oplevering van het gevraagde product.</p> <p>Het staat de gegadigde partijen overigens vrij binnen de kaders van het beschrijvend document alternatieve / kosten besparende voorstellen te doen. De tweede Nota van Inlichtingen biedt de gelegenheid daar afstemming over te zoeken.</p>

VRAAG 8.	<p>"Om maximaal transparant te zijn, publiceert de Kiesraad het eindproduct van de software ontwikkeling (broncode) op haar website. Tevens hanteert de Nederlandse overheid een voorkeursbeleid t.a.v. open source software-componenten."</p> <p>Vraag: Betekent open source software-componenten in dit geval dat de source code voor dit component publiek beschikbaar gesteld moet worden?</p>
Vindplaats	3.1
Antwoord	Correct

VRAAG 9.	<p>Vraag: Kan de Opdrachtgever bevestigen dat de periode van 6 maanden bedoeld is om de start van de implementatieperiode van 1 jaar voor te bereiden en op te voeren volgens de planning en activiteiten die de Opdrachtnemer in zijn voorstel heeft opgenomen?</p> <p>Vraag: Kan de Opdrachtgever ook bevestigen dat het niet haar bedoeling is dat de implementatieperiode in dat geval wordt teruggebracht tot 6 maanden?</p> <p>Vraag:</p>
-----------------	---

	Kan de Opdrachtgever tevens bevestigen dat de Opdrachtnemer zijn oplossing volgens zijn inschrijving kan implementeren zonder door de vertrekkende partij eerder verricht werk te moeten overnemen?
Vindplaats	7.1
Antwoord	Vraag 1: Dat kunnen wij bevestigen. Vraag 2: Dat kunnen wij bevestigen.

VRAAG 10.	Nationale veiligheid 7.3: screening van functionarissen Vraag: Wat is de scope van deze screening? Vraag: Welke functionarissen verstaat Opdrachtgever hieronder? Is dit ook van toepassing op functionarissen zoals in AE38 beschreven of alleen op key-functionarissen? Vraag: Vallen de functionarissen vanuit het proces en aansturing (accountmanager, architect, projectmanager, changemanager) hier ook onder, of betreft het alleen de uitvoerende engineers en toekomstige beheerders (zoals Windows- en Linux specialisten, netwerk specialisten, database specialisten)?
Vindplaats	7.3
Antwoord	Op basis van uw teamsamenstelling zal er bepaald worden welke functionarissen als keyfunctionarissen zullen worden beschouwd. Ook zal dan de scope van de screening worden bepaald.

VRAAG 11.	“Dergelijke maatregelen kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van de Overeenkomst, waaronder de minicompetitie en de Nadere overeenkomsten.” Vraag: Kunt u verdere informatie verstrekken over de minicompetitie?
Vindplaats	7.3
Antwoord	De zinsnede “minicompetities en Nadere overeenkomsten” is per abuis opgenomen en mag u negeren.

VRAGEN OVER DE CONCEPT DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST OF DE RAAMOVEREENKOMST

VRAAG 12.	Opdrachtnemer kan hier niet mee instemmen. Opdrachtnemer dient zoals in artikel 59.6 de mogelijkheid te krijgen om binnen een, door Opdrachtgever te verlenen, redelijke termijn de geconstateerde gebreken te verhelpen. We verzoeken u artikel 59.7 van toepassing verklaren. Vraag: Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?
Vindplaats	Overeenkomst, 4.4
Antwoord	Voor de duidelijkheid: de genoemde ARBIT-artikelen zijn van toepassing. Artikel 4.4 van de Overeenkomst en artikel 59.6 en 59.7 ARBIT-2018 vullen elkaar hierop aan.

VRAAG 13.	Opdrachtnemer kan niet instemmen met een opzegtermijn van 3 jaar. Opdrachtnemer stelt voor een redelijke opzegtermijn op te nemen, zoals 6 maanden.
------------------	---

	Vraag: Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?
Vindplaats	Overeenkomst, 4.6
Antwoord	Artikel 4.6: Wederpartij kan na drie (3) contractjaren gerekend vanaf de ingangsdatum van de Overeenkomst schriftelijk opzeggen. Wederpartij heeft een opzegtermijn van drie (3) jaar. Wij stellen voor om de opzegtermijn te verlagen naar 24 maanden. Een kortere opzegtermijn zou de continuïteit van de dienstverlening in gevaar brengen.

VRAAG 14.	Over dit artikel hebben we meerdere vragen. Vraag: Zijn er voorwaarden verbonden aan de publicatie van de broncode die het gebruik ervan beperken? Bijvoorbeeld alleen voor controle en academische doeleinden, maar met een verbod op commercieel gebruik. Vraag: Zullen deze voorwaarden in dat geval met de Opdrachtnemer worden overeengekomen? Vraag: Zal het een open publicatie zijn of op schriftelijk verzoek? Is hiervoor een policy opgesteld?
Vindplaats	Overeenkomst, 5.3
Antwoord	Transparantie, controleerbaarheid en integriteit zijn belangrijke waarborgen bij het proces van de vaststelling van de verkiezingsuitslag. Onderdeel hiervan is dat eenieder zonder belemmeringen kennis kan nemen van de toegepaste standaardprogrammatuur en maatwerkprogrammatuur. Dit brengt met zich mee dat licenties die van toepassing zijn voor de toegepaste standaardprogrammatuur en maatwerkprogrammatuur zich niet verzetten tegen deze openbaarmaking. De broncode (inclusief gebruikersinterface) en documentatie van de uitslagprogrammatuur worden door de Kiesraad actief openbaar gemaakt. De wetgeving schrijft voor dat de openbaarmaking voorafgaande aan de verkiezing dient plaats te vinden, uiterlijk op de dag van de kandidaatstelling. Het transparantievereiste dat uit de wetgeving volgt vereist daarbij dat: <ul style="list-style-type: none"> - Bij de ontwikkeling van uitslagprogrammatuur wordt gebruik gemaakt van open standaarden. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, wordt technologie toegepast waarvan de doeltreffendheid in de praktijk is aangetoond en die direct toepasbaar is. Voor verkiezingsgegevens zoals kandidatenlijsten, stembureaugegevens en resultaatgegevens die bij de uitslagprogrammatuur wordt toegepast wordt de EML_NL standaard toegepast. - Eenieder die dat wil kan zonder belemmeringen kennisnemen van de toegepaste standaardprogrammatuur en maatwerkprogrammatuur, en onderzoek uitvoeren naar de werking daarvan. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is wordt technologie toegepast waarvan de doeltreffendheid in de praktijk is aangetoond en die direct toepasbaar is. - Het intellectueel eigendom van de maatwerkprogrammatuur berust bij de Kiesraad. De uitslagprogrammatuur is geschreven in een programmeertaal, waarvoor een door een actieve gemeenschap onderhouden open source compiler, onderscheidenlijk interpreter beschikbaar is. Zie ook onze beantwoording bij vraag 6.

VRAAG 15.	Vraag: Wat zijn de consequenties van de benchmark? En worden de resultaten van de benchmarking met de Opdrachtnemer gedeeld?
Vindplaats	Overeenkomst, 7.2
Antwoord	Er zijn geen consequenties verbonden aan de benchmark. Daarom zal artikel 7.2 verwijderd worden uit de Overeenkomst.

VRAAG 16.	In dit artikel benoemt u dat de tarieven na 3 jaar voor het eerst kunnen worden geïndexeerd. Dit is te verdisconteren in de aanbiddingstarieven. Echter, na 3 jaar is het billijk om jaarlijks te mogen indexeren. Vraag: Kunt u de genoemde 'elke 3 jaar' wijzigen naar 'elk jaar'?
Vindplaats	Overeenkomst, 7.3
Antwoord	Wij stemmen niet in met uw voorstel. Aanbestedende dienst acht de bestaande indexeringsmogelijkheid billijk genoeg.

VRAAG 17.	Vraag: Bent u bereid om deze zin te laten vervallen: "Voorwaarde is dat de levering of dienstverlening over de voorgaande periode conform de gemaakte afspraken plaatsvond." Er is immers sprake van fatale termijnen.
Vindplaats	Overeenkomst, 7.3
Antwoord	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. Tijdige levering van programmatuur is slechts een van de aspecten van correcte nakoming van de Overeenkomst.

VRAAG 18.	Vraag: Waar is Bijlage DAP/SLA te vinden?
Vindplaats	Overeenkomst, 8.4
Antwoord	Zie Subgunningscriterium 4 – Kwaliteit dienstverlening: <i>"Wij vragen u een Service level agreement (SLA) en een Dossier Afspraken en Procedures (DAP) op te leveren gebaseerd op de gestelde eisen en beschreven doelstellingen waarin u concrete KPI's opneemt, een beschrijving geeft van de door u gehanteerde processen en de wijze waarop u (structureel) met de Kiesraad communiceert..."</i>

VRAAG 19.	In dit artikel benoemt u het streven naar een inzet van circa 5% van de loonsom. In Akkoordverklaring Programma van Eisen AE29 benoemt u tenminste 2,5% van de aan onderhavige Opdracht gerelateerde totale loonsom boven €250.000,- excl. BTW. Vraag: Kunt u bevestigen dat de norm van 2,5% zoals gesteld in het PvE AE29 volstaat?
Vindplaats	Overeenkomst, 9.1
Antwoord	Dit dient 5% te zijn.

VRAAG 20.	Vraag: Waar is Bijlage 6 Verantwoordingsformulier Social return te vinden?
Vindplaats	Overeenkomst, 9.5
Antwoord	Deze is bijgevoegd bij de beantwoording van deze NvI 1.

VRAAG 21.	Vraag: Kunt u bevestigen dat dit artikel betekent dat de Opdrachtnemer een exemplaar van zijn licentievoorwaarden bij de offerte kan voegen? Waarbij geldt dat deze, indien deze niet strijdig zijn met de licentievoorwaarden van de overeenkomst, van toepassing zijn?
Vindplaats	Overeenkomst, 10.2
Antwoord	Deze licentieovereenkomst kan deel uitmaken van de Overeenkomst, mits minimaal voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: - de toepasselijkheid daarvan in de Nadere oproep tot mededinging is toegestaan; - het overeengekomen gebruik daardoor niet wordt uitgesloten of beperkt en; - Inschrijver kan aantonen dat de rechten van Opdrachtgever uit hoofde van de Overeenkomst daardoor niet worden verminderd dan wel diens uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen daardoor niet onredelijk worden verzaamd.

VRAAG 22.	Opdrachtnemer is van mening dat de hoogte van de boete buitengewoon hoog is. Bovendien biedt de regeling aangaande de aansprakelijkheid reeds de mogelijkheid om een eventuele schadevergoeding te vorderen. Opdrachtnemer stelt voor om dit artikel te schrappen dan wel de boete te verlagen tot een redelijk bedrag waarbij het bedrag van de boete in mindering wordt gebracht op de eventuele schadevergoeding ter zake van dezelfde gebeurtenis. Vraag: Gaat u akkoord? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.
Vindplaats	Overeenkomst, 11.2
Antwoord	Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. Een boete heeft een ander karakter dan een schadevergoeding. De boete uit artikel 11.2 (€ 250.000.000) geldt bij overtreding van de geheimhoudingsplicht en is een maximale vergoeding. Het is aan Opdrachtgever om te bepalen of een boete wordt opgelegd en hoe hoog deze boete zal zijn. Een schadevergoeding geldt voor de mogelijke schade die is ontstaan door de overtreding van de geheimhoudingsplicht. Gelet op de aard van de dienstverlening vindt de Aanbestedende dienst de hoogte van de boete redelijk en billijk.

VRAGEN OVER DE CONCEPT NADERE OVEREENKOMST (INDIEN VAN TOEPASSING)

VRAAG 23.	In de Verwerkersovereenkomst worden de verplichtingen van de verwerkersverantwoordelijke niet vermeld. Vraag: Is het mogelijk een bepaling toe te voegen waarin deze worden gespecificeerd?
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst
Antwoord	De verwerkersverantwoordelijke (Opdrachtgever) houdt zich aan de verplichtingen zoals voorgeschreven in de AVG.

VRAAG 24.	Vraag: Kunt u bevestigen dat Opdrachtgever een Wijzigingsverzoek zal indienen wanneer er aanvullende maatregelen nodig zijn?
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst, 5.3
Antwoord	Indien deze maatregelen afwijken van de gecontracteerde dienstverlening, waarbij u doorlopend dient te voldoen aan de eisen, zal Opdrachtgever een Wijzigingsverzoek indienen.

VRAAG 25.	Wij begrijpen dat deze verplichting alleen geldt wanneer de Inbreuk verband houdt met de verwerking door de Wederpartij of een subverwerker (en niet met de verwerking door de Verwerkingsverantwoordelijke). Vraag: Kan dit worden gespecificeerd in de definitieve DAP?
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst, 9.1
Antwoord	Wij begrijpen uw vraag niet. In Bijlage 3 van de Verwerkersovereenkomst moet worden vastgelegd hoe Wederpartij Opdrachtgever informeert over Inbreuken in verband met Persoonsgegevens en welke informatie Wederpartij Opdrachtgever ten minste moet verstrekken. Op basis van de informatie moet Opdrachtgever immers kunnen bepalen of sprake is van een Inbreuk die gemeld dient te worden bij Autoriteit Persoonsgegevens.

VRAAG 26.	Opdrachtnemer kan niet instemmen met "onmiddellijk" informeren van een inbreuk. Opdrachtnemer stelt voor een redelijke termijn op te nemen voor het informeren en het verstrekken van informatie. Uiteraard zal Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk melding doen. Vraag: Kan Opdrachtgever hiermee instemmen? Wij stellen de volgende tekstaanpassing voor: "Wederpartij informeert zonder onredelijke vertraging, maar in ieder geval binnen 24 uur(...)"
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst, 9.1
Antwoord	Wij kunnen hiermee niet instemmen. De Aanbestedende dienst hecht bijzondere waarde aan spoedige informatievoorziening gezien de ernst van de gevolgen die een mogelijke datalek met zich kan meebrengen.

VRAAG 27.	Opdrachtnemer kan niet akkoord gaan met een contractuele boete zoals vastgelegd in dit artikel. Opdrachtnemer stelt voor de tweede zin van artikel 10.2 te verwijderen. Vraag: Gaat Opdrachtgever hiermee akkoord?
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst, 10.2
Antwoord	Wij gaan hiermee niet akkoord. Zie ook vraag 22.

VRAAG 28.	Vraag: Kunt u bevestigen dat de medewerking aan een audit wordt aangevraagd door middel van een Wijzigingsverzoek?
Vindplaats	Verwerkersovereenkomst, 11.2
Antwoord	Wel indien er sprake is van een audit die afwijkt van de audit genoemd in artikel 11.3.

Vragen over de Algemene Voorwaarden (ARVODI-2018/ARIV-2018/ARBIT-2018/UAV-2012)

VRAAG 29.	<p>Artikel 8.3 neemt als uitgangspunt dat de intellectuele eigendomsrechten bij Opdrachtgever berusten in geval van verschil van mening tussen partijen hierover. Opdrachtnemer stelt voor dit artikel te verwijderen.</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie?</p>
Vindplaats	ARBIT, 8.3
Antwoord	U geeft geen onderbouwing waarom dit artikel verwijderd dient te worden. Derhalve gaan wij niet akkoord.

VRAAG 30.	<p>Een ongelimiteerde vrijwaring is een niet calculeerbaar bedrijfsrisico dat redelijkerwijs niet kan worden verwacht geaccepteerd te worden door een bedrijf met gezonde bedrijfsvoering. Opdrachtnemer verzoekt u beleefd het handhaven van dit artikel in heroverweging te nemen of aan te geven tot welk maximum bedrag de vrijwaring wordt beperkt. Opdrachtnemer stelt voor om de vrijwaring te beperken tot redelijke kosten van juridisch advies met een absoluut maximum conform het artikel aangaande aansprakelijkheid.</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie?</p>
Vindplaats	ARBIT, 8.5
Antwoord	Wij nemen uw suggestie niet over. De Aanbestedende dienst heeft geen invloed op derden zoals bedoeld in dit artikel.

VRAAG 31.	<p>Opdrachtnemer is van mening dat "alle maatregelen" te ruim is geformuleerd. Opdrachtnemer stelt voor "alle maatregelen" te vervangen door "alle redelijk van hem te vergen maatregelen".</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 8.6
Antwoord	Wij nemen uw suggestie niet over. In "alle maatregelen" zit al voldoende mate van redelijkheid en billijkheid.

VRAAG 32.	<p>Opdrachtnemer kan niet akkoord gaan met dit artikel 8.7. Als Opdrachtnemer Opdrachtgever vrijwaart, zou ontbinding niet aan de orde moeten zijn. Opdrachtnemer stelt voor om dit artikel te schrappen. Indien Opdrachtgever niet bereid dit artikel te schrappen dan stelt Opdrachtnemer voor dat in dit geval Opdrachtnemer ook het recht krijgt om de overeenkomst met Opdrachtgever te beëindigen.</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 8.7
Antwoord	Wij nemen uw suggestie niet over. Het betreffende artikel geeft Opdrachtgever het recht om de Overeenkomst te ontbinden. Indien zij betrokken raakt bij een

	geschil over IE-rechten op de Prestatie. Daartoe kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan indien de bedrijfsvoering van Opdrachtgever door zo'n geschil in het gedrang dreigt te komen. Wij zullen dit artikel niet lichtvoetig toepassen.
--	---

VRAAG 33.	Vraag: Kunt u uitleggen hoe dit samenhangt met de fatale termijnen?
Vindplaats	ARBIT, 11.4
Antwoord	Artikel 11 beschrijft de procedure van Acceptatie. De fatale termijnen sluiten hierop aan. Opdrachtnemer dient tijdig – conform de Overeenkomst – de programmatuur op te leveren. Indien door het niet tijdig kunnen goedkeuren door Opdrachtgever de oplevering van de volgende verkiezingstypes in het geding komt, dan wordt indien nodig in samenspraak een nieuwe fatale termijn overeengekomen.

VRAAG 34.	Opdrachtgever kan door de huidige formulering de nieuwe termijn eenzijdig vaststellen. Opdrachtnemer is van mening dat die nieuwe termijn redelijk dient te zijn. Opdrachtnemer stelt voor ofwel op te nemen dat de nieuwe termijn redelijk moet zijn of niet langer mag zijn dan de oorspronkelijke termijn. Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.
Vindplaats	ARBIT, 11.2-11.5
Antwoord	Wij gaan mee in uw voorstel om de nieuwe termijn niet langer te laten zijn dan de oorspronkelijke termijn.

VRAAG 35.	Opdrachtnemer is in beginsel akkoord, maar wenst mogelijkheid om hiervan af te wijken als bij het aangaan van een Raamovereenkomst het reeds duidelijk is dat dit voor de betreffende Prestaties niet mogelijk is. Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.
Vindplaats	ARBIT, 12.7
Antwoord	Partijen kunnen afwijken van dit artikel indien daar aanleiding voor is. Vooralnog gaan we niet mee in uw suggestie.

VRAAG 36.	Opdrachtnemer is van mening dat het redelijk is dat boetes in mindering worden gebracht van eventuele schadevergoeding dan wel om artikel 6:92 BW van toepassing te verklaren. Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.
Vindplaats	ARBIT, 14.3
Antwoord	Wij nemen uw suggestie niet over. Een boete en een schadevergoeding hebben namelijk een ander karakter.

VRAAG 37.	Vraag: Is Opdrachtgever bereid het onderstaande voorstel door Opdrachtnemer over te nemen zodat Opdrachtnemer te allen tijde aan de voor haar geldende wet- en
------------------	---

	<p>regelgeving te kunnen blijven voldoen?</p> <p>Tekstvoorstel: Bijzondere verplichtingen Leverancier op grond van Telecommunicatiewet a. Op grond van de verplichtingen die door ACM aan Leverancier zijn opgelegd in de ten tijde van de inwerkingtreding van de Overeenkomst tussen Leverancier en Opdrachtgever geldende marktanalysebesluiten, dient het verschil tussen de in de Overeenkomst overeengekomen prijzen en tarieven en de inkooprijzen van Leverancier groot genoeg te zijn zodat concurrerende aanbieders die tegen dezelfde inkooprijzen bij Leverancier moeten inkopen een concurrerend aanbod kunnen doen. b. Uitsluitend indien: 1. daar tijdens de looptijd van de Overeenkomst verandering in komt of er anderszins een wijziging optreedt in de relevante regelgeving die gevolgen heeft voor (de werking van) één of meer bepalingen uit de Overeenkomst, of 2. als gevolg van een verhoging van de inkooprijzen van Leverancier of van een wijziging van de samenstelling van het portfolio aan Diensten dat Opdrachtgever uit hoofde van de betreffende Overeenkomst van Leverancier afneemt het verschil tussen de overeengekomen prijzen en tarieven en de inkooprijzen van Leverancier te klein is, waardoor concurrerende aanbieders geen concurrerend aanbod kunnen doen omdat zij bij Leverancier tegen dezelfde inkooprijzen moeten inkopen, dan is Leverancier gerechtigd door middel van een schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtgever de door haar in verband daarmee noodzakelijk geachte wijziging(en) in de voorwaarden en/of tarieven aan te brengen. c. Indien Opdrachtgever de wijziging(en) niet wenst te accepteren is elk der partijen gerechtigd om de betreffende Overeenkomst op te zeggen tegen de datum waarop de desbetreffende wijziging door Leverancier moet zijn geïmplementeerd.</p>
Vindplaats	ARBIT, 15
Antwoord	Artikel 15 van de ARBIT ziet toe op Facturering en controle. Uw voorstel ziet toe op een ander onderwerp. De Aanbestedende dienst gaat voorsnog niet akkoord met uw voorstel.

VRAAG 38.	<p>Opdrachtnemer kan onder de navolgende voorwaarden akkoord gaan: Opdrachtnemer is bereid een accountant informatie te geven die nodig is om de juistheid van de factuur te verifiëren. Opdrachtnemer is niet bereid om een accountant alle gegevens en informatie te verstrekken die hij verlangt. Verder wenst Opdrachtnemer dit onderzoek te beperken tot maximaal twee keer per jaar. De accountant valt onder de geheimhoudingsverplichting van artikel 17.</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtgever akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting. Tekstvoorstel om toe te voegen: ‘...voor zover dat in redelijkheid van Wederpartij gevraagd kan worden.’</p>
Vindplaats	ARBIT, 15.3
Antwoord	Niet akkoord. In dit artikel is de reikwijdte al beperkt: <i>"De controle is vertrouwelijk en strekt zich niet verder uit dan voor het verifiëren van de factuur is vereist."</i>

VRAAG 39.	<p>Vraag: Betekent dit artikel dat de vooraf betaalde gelden in een apart depot gestort worden?</p>
------------------	--

Vindplaats	ARBIT, 16.1
Antwoord	Een kredietinstellingsgarantie is voor deze opdracht niet van toepassing.

VRAAG 40.	<p>Opdrachtnemer wenst een bepaling m.b.t. de aansprakelijkheid op te nemen waarbij de totale cumulatieve aansprakelijkheid beperkt is tot uitsluitend directe schade met een bepaald bedrag per gebeurtenis tot een maximum bedrag per jaar. Gevolg- en/of indirecte schade dient volledig te worden uitgesloten. Opdrachtnemer stelt voor een nadere beperking van aansprakelijkheid op te nemen waarmee de risico's op een aanvaardbaar niveau verdeeld worden.</p> <p>Reeds vooruitlopend op uw reactie heeft Opdrachtnemer een tekstvoorstel geformuleerd: Laatste zin van artikel 26.1 aanpassen: "De Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen is tegenover de andere Partij uitsluitend aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden en/of te lijden directe schade." Graag toevoegen: - Aansprakelijkheid van Partijen voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verlies van gegevens, gegevensbestanden en schade door bedrijfsstagnatie, is nadrukkelijk uitgesloten. - Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op vrijwaring. Graag de in artikel 26.2 opgenomen aansprakelijkheid beperken tot een maximum van € 1.250.000,- per kalenderjaar.</p> <p>Vraag: Bent u bereid het gedane voorstel over te nemen?</p>
Vindplaats	ARBIT, 26
Antwoord	Niet akkoord. Opdrachtgever is van mening dat de aansprakelijkheid in relatie tot de Opdracht redelijk is en ziet geen aanleiding om daarvan af te wijken.

VRAAG 41.	<p>Vraag: Bent u bereid om dit aan te passen naar 'ten hoogste vier maal de hoogte van de Vergoeding per jaar per gebeurtenis'?</p>
Vindplaats	ARBIT, 26.3
Antwoord	Niet akkoord. Zie ook vraag 40.

VRAAG 42.	<p>Opdrachtnemer van mening dat van de mogelijkheid tot ontbinding gebruik kan worden gemaakt indien er sprake is van een tekortkoming in de nakoming van wezenlijke verplichtingen conform de wettelijke regeling. Graag toevoegen: 'mits de aard van de tekortkoming de ontbinding rechtvaardigt'.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 30.1
Antwoord	Niet akkoord. Aanpassing van dit artikel conform uw voorstel maakt het minder concreet.

VRAAG 43.	<p>Wijziging van de zeggenschap heeft geen invloed op de uitvoering van de overeenkomst. Daarnaast is beslag eenvoudig, met weinig formaliteiten, te leggen. Opdrachtnemer verzoekt u derhalve om deze gronden voor ontbinding te</p>
------------------	---

	<p>schrappen.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 30.3
Antwoord	Niet akkoord. Het woord "kan" in dit artikel geeft al voldoende ruimte. In het kader van o.a. nationale veiligheid wil Opdrachtgever dit recht behouden.

VRAAG 44.	<p>Gezien de reikwijdte van artikel 30, kan Opdrachtnemer niet akkoord gaan met het kosteloos verrichten van diensten in het kader van deze Exit bepaling. Opdrachtnemer verzoekt u om artikel 30 conform de hierboven geformuleerde tekstvoorstellen aan te passen dan wel het kosteloos verrichten van diensten te schrappen.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 32.2
Antwoord	Niet akkoord. Indien Opdrachtnemer in gebreke is c.q., tekort is geschoten, kunt u niet verlangen dat Opdrachtgever gehouden is aan de kosten die gemoeid zijn met de Exit.

VRAAG 45.	<p>In het geval Standaardprogrammatuur van derden is, gelden de (standaard) licentievoorwaarden van die derde partijen.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 43
Antwoord	Zie antwoord bij vraag 21.

VRAAG 46.	<p>Opdrachtnemer kan alleen hiermee akkoord gaan voor haar eigen Standaardsoftware. Ingeval van software van derden, zal dit afhankelijk zijn van de door deze derden geboden mogelijkheden.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 47
Antwoord	Vooralsnog niet akkoord. Opdrachtnemer dient zorg te dragen dat dezelfde garanties worden geboden conform artikel 47 in geval van software van derden.

VRAAG 47.	<p>Opdrachtnemer acht het redelijk dat in dit geval de gevolgen van de ontbinding worden geregeld. Bijvoorbeeld geen gehele ongedaanmaking, of het reeds verrichte werk wordt op geld gewaardeerd.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 59.7

Antwoord	Niet akkoord. De Aanbestedende dienst wenst een volledig werkende oplossing te ontvangen conform de functionele en technische eisen. Een deeloplevering van deze oplossing heeft geen waarde en is voor de aanbestedende dienst niet bruikbaar.
----------	---

VRAAG 48.	<p>Dit impliceert dat bij eenmalige overschrijding van een functiehersteltermijn of Reactietijd onmiddellijk tot ontbinding overgegaan mag worden. Opdrachtnemer stelt voor om op te nemen dat bij meerdere overschrijdingen de overeenkomst mag worden ontbonden.</p> <p>Vraag: Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Opdrachtnemer graag een toelichting.</p>
Vindplaats	ARBIT, 76
Antwoord	Een eenmalige overschrijding zal niet leiden tot ontbinding. Herhaalde overschrijding kan wel leiden tot ontbinding.

VRAGEN OVER OVERIGE BIJLAGEN

VRAAG 49.	<p>U vraagt Opdrachtnemer akkoord te gaan met de eisen zoals beschreven in Bijlagen F, G, H, H1, I, J, K, L, L1, L2, M, O, P, R, V en W. Bijlage W betreft een overzicht van wensen, welke aan de hand van het op te stellen informatiebeveiligingsconcept wordt uitgevraagd.</p> <p>Vraag: Kunt u bevestigen dat Bijlage W een overzicht van wensen betreft waar Opdrachtnemer niet expliciet een akkoord op hoeft te geven?</p>
Vindplaats	Bijlage 1, AE25
Antwoord	Dat kunnen wij bevestigen. Bijlage W is een overzicht van wensen die dienen te worden uitgewerkt door de Inschrijver.

VRAAG 50.	<p>Vraag: Heeft openbare toegang ook gebruikersregistratie en authenticatie nodig?</p>
Vindplaats	Bijlage 5, 9.4.5
Antwoord	<p>Control 9.4.5 zoals benoemd in de BIO gaat over het beperken van toegang tot de broncode. Binnen de context van het DHV is het doel dat er geen ongeautoriseerde wijzigingen worden gemaakt in de broncode die wordt gebruikt in de productieomgeving. Ongeautoriseerde en ongewenste wijzigingen kunnen leiden tot kwetsbaarheden in de gebruikte programmatuur of verstoringen in het proces. Het is dus van belang om toegang zodanig te beperken in de omgeving dat het alleen mogelijk is om wijzigingen te maken in de daadwerkelijk gebruikte broncode door bevoegde ontwikkelaars van de Opdrachtnemer.</p> <p>Toegang tot de openbaar gemaakte broncode wordt vanzelfsprekend niet beperkt, aangezien eenieder deze broncode zonder authenticatie mag raadplegen.</p>

VRAAG 51.	<p>Het uitslagenportaal is onderdeel van de module 'Vaststellen verkiezingsuitslag'. Via dit portaal worden de uitslaggegevens toegankelijk gemaakt voor burgers.</p> <p>Vragen: Kunt u toelichten: 1) Wie heeft toegang tot het uitslagenportaal (bijv. individuele burgers of content applicaties van derden)? 2) Hoe toegang verkregen wordt tot het uitslagenportaal (interface, authenticatie)? 3) Hoeveel verkeer u verwacht wordt op het uitslagenportaal? 4) Beschikt over een content delivery network (CDN)?</p>
Vindplaats	Bijlage F, 2.1
Antwoord	<ol style="list-style-type: none">1) Tot het uitslagenportaal hebben individuele burgers toegang die daar bestanden en documenten kunnen downloaden. Het moet ook mogelijk zijn dat individuele burgers meerdere bestanden en documenten in één keer kunnen downloaden en dat wordt voorzien in een publieke API om gegevens op te vragen.2) Voor het uitslagenportaal geldt geen autorisatie en authenticatie. Iedere individuele burger moet anoniem toegang kunnen verkrijgen en bestanden en documenten kunnen downloaden. Wel dient er gecontroleerd te worden dat authentieke bestanden vanuit de GSB/CSB module worden geplaatst op het uitslagenportaal.3) Dit is moeilijk in te schatten omdat het een volledig nieuw product is.4) De Kiesraad beschikt niet over een CDN, Inschrijver dient hier rekening mee te houden.

VRAAG 52.	Er wordt gesproken over zelfregistratie voor politieke groeperingen.
------------------	--

	<p>Vragen:</p> <p>1) Hoe ziet Opdrachtgever de toegang voor/vanuit politieke groeperingen: vindt deze plaats vanuit beveiligde netwerken waaronder Diginetwerk</p> <p>2) Welke specifieke securitymaatregelen, die expliciet voor andere modules zijn uitgewerkt, worden er geëist aan de module kandidaatstelling?</p>
Vindplaats	Bijlage F, 3.1.1, 3.1.2 AUTO.10
Antwoord	<p>1) Burgers maken geen gebruik van Diginetwerk en het zijn burgers als lid van een politieke groepering die een kandidatenlijst in DHV samenstellen. Burgers gaan via internet naar de site waarop de module politieke groepering beschikbaar wordt gesteld. Daar kunnen zij zich registreren als gebruiker en two-factor activeren. De geautoriseerde burger kan dan voor zijn omgeving anderen weer autoriseren. Voor de Kiesraad en eventueel Opdrachtnemer is er alleen een rol als de geautoriseerde burger problemen ondervindt in zijn omgeving.</p> <p>2) Alle generieke securitymaatregelen voor de hosting en de applicatieontwikkeling zijn van toepassing. Het is vanzelfsprekend van belang dat zowel de hosting als de applicatie sterk zijn beveiligd. Echter zijn maatregelen die betrekking hebben op de authenticatiemethode eHerkenning, het Diginetwerk en de VDI voor eindgebruikers logischerwijs niet van toepassing, aangezien deze zaken niet worden gebruikt.</p>

VRAAG 53.	<p>Om toegang te hebben tot de beheer-, CSB- en GSB-module voor de vaststelling van de uitslag dient de gebruiker in te loggen op de module. Aangezien deze modules enkel toegankelijk zijn vanuit de VDI-omgeving, waarop de gebruiker voorafgaand dient in te loggen, wordt in Single Sign-On (SSO) of een vergelijkbaar mechanisme voorzien voor de authenticatie. Door middel van SSO kan de gebruiker, nadat deze is ingelogd op de VDI, toegang krijgen tot de module waarvoor die geautoriseerd is zonder aanvullende handelingen." Bovenstaande spreekt over SSO van de VDI omgeving naar de beheer module, terwijl in bijlage N pag 105 in omgeving 1 (kiesraad) geen VDI omgeving wordt opgenomen.</p> <p>Vraag: Verloopt elke toegang altijd via VDI of niet?</p>
Vindplaats	Bijlage F, 3.1.1
Antwoord	<p>Er wordt verwezen naar bijlage N in de vraag. Voor bijlage N geldt in algemene zin het volgende.</p> <p>Zoals kan worden gelezen op pagina 3 van het BD dient Bijlage N (DHV basisarchitectuur v1.0) als achtergrondinformatie en behoort dit document niet tot het Programma van Eisen. Zie ook Bijlage 1 (Akkoordverklaring Programma van Eisen), AE25. De eisen uit Bijlagen F, G, H, H1, I, J, K, L, L1, L2, M, O, P, R, V en W prevaleren boven die uit Bijlage N.</p> <p>Voor de vaststelling van de uitslag bevestigen wij dat elke toegang via de VDI verloopt. Zoals beschreven in Bijlage F, 3.1.1 wordt de beheer-module ontsloten via de VDI-omgeving.</p>

VRAAG 54.	<p>"het is wel mogelijk dat een gebruiker geautoriseerd is bij verschillende verkiezingsorganen en daarbij voor elk verkiezingsorgaan dezelfde of een andere functie vervult."</p> <p>Echter bijlage N pag 7 "Strikte implementatie van functiescheiding houdt ook in dat één persoon niet meerdere rollen binnen het DHV kan vervullen."</p> <p>Dat lijkt tegenstrijdig.</p> <p>Vraag: Volstaat het om bij de tweede zin toe te voegen 'binnen het DHV per verkiezingsorgaan' en kunt u verkiezingsorgaan dan ook opnemen in de begrippenlijst (bijlage E)?</p>
Vindplaats	Bijlage F, 3.1.2

Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>Aanvullende toelichting: De rolscheiding moet zo worden begrepen dat een persoon niet meerdere rollen mag vervullen voor een verkiezingsorgaan, maar dat het wel mogelijk is dat een persoon voor verschillende verkiezingsorganen eenzelfde of verschillende rollen vervuld.</p> <p>Onder een Verkiezingsorgaan wordt verstaan: Het orgaan dat verantwoordelijk (zoals, gemeentelijk stembureau (GSB), nationaal briefstembureau (NBSB) en centraal stembureau (CSB)) is voor het vaststellen van (een onderdeel van) de verkiezingsuitslag.</p>
----------	--

VRAAG 55.	<p>Betreft FB.TOEG.2. Opdrachtgever vraagt om de mogelijkheid aanpassingen op een aansluitadres door te voeren. Opdrachtnemer leest dit als het kunnen whitelisten van adressen door Opdrachtgever vanuit de FB module. Het toestaan (als dit al zou kunnen) aan een beheerder whitelisting te wijzigen, betekent aanpassingen op firewall niveau. Opdrachtnemer kan vanwege security / compliance niet accepteren dat Opdrachtnemer (in)direct toegang heeft tot functionaliteit in de Firewall.</p> <p>Opdrachtnemer stelt voor deze functionaliteit te verwijderen en aan te passen naar een procedure. De procedure houdt in dat de Opdrachtnemer aanpassingen op het aansluitadres aanpassingen doorvoert op basis van een door Opdrachtgever ingediend wijzigingsverzoek.</p> <p>Vraag: Gaat Opdrachtnemer daarmee akkoord?</p>
Vindplaats	Bijlage F, 4.6.1
Antwoord	<p>Het doel is om binnen een applicatie een whitelisting-verzoek te kunnen indienen, zodat het verzoek efficiënt en effectief kan worden afgehandeld. Indien u kiest voor een oplossing waarbij het verzoek via de FB module kan worden doorgegeven en vervolgens procedureel tijdig (in voorkomende gevallen zou dit binnen een uur moeten kunnen worden doorgevoerd) door uw beheerders wordt afgehandeld, dan kan deze oplossing voorzien in het doel van de Kiesraad zonder dat directe toegang tot de firewall noodzakelijk is.</p>

VRAAG 56.	<p>Betreft de userstories: GSB.INRICHTING.4 en GSB.INRICHTING.11 en CSB.CONTR.11 . Het betreft hier downloaden naar het lokale werkstation buiten de VDI om.</p> <p>Vraag: Mag Opdrachtnemer aannemen dat dit geen onderdeel betreft van de opdracht / aanbesteding en dat dit de verantwoordelijkheid is van het CSB / GSB?</p>
Vindplaats	Bijlage J, 3.1.1 en 4.3.1
Antwoord	<p>Onderdeel van de opdracht is dat in de functionaliteit wordt voorzien die het mogelijk maakt voor de gebruiker om bepaalde gegevensbestanden die met de DHV-applicatie zijn gegenereerd te kopiëren (dan wel te downloaden) naar het fysieke werkstation van de gebruiker. Zodat deze het gegevensbestand lokaal (binnen de lokale kantoorautomatisering) kan gebruiken en waar nodig printen.</p>

VRAAG 57.	<p>Betreft GSB.INRICHTING.7. Volgens beschrijvend document 1.2 en 2.1.1 is kandidaatstelling uitgesloten als scope voor het DHV</p> <p>Vraag: Hoe ziet Opdrachtgever in die situatie het beschikbaar stellen (via een bestandsimport functie wellicht?) binnen het DHV van kandidatenlijsten?</p>
Vindplaats	Bijlage J, 3.1.1

Antwoord	<p>De aanname dat de kandidaatstelling buiten scope is van de opdracht is niet correct. De modules voor de kandidaatstelling maken onderdeel uit van de opdracht.</p> <p>In beschrijvend document paragraaf 1.2. staat: <i>1.2. Onderwerp van de Opdracht</i> <i>De Opdracht bestaat uit het verrichten van diensten. Het onderwerp van de Opdracht is het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst (hierna: Overeenkomst) met één Opdrachtnemer voor:</i> <i>- de levering, configuratie, beheer en onderhoud, inclusief de (door)ontwikkeling en hosting, van de software voor de kandidaatstelling en uitslagvaststelling.</i></p>
----------	--

VRAAG 58.	<p>Betreft CSB.INRICHTING.2 en CSB.INRICHTING.10.</p> <p>Vraag: Kan Opdrachtgever toelichten wat onder downloaden wordt verstaan: op de werkplek buiten de VDI om, op de VDI vanuit de DHV applicatie, op de VDI vanuit een browser, of op een andere wijze?</p>
Vindplaats	Bijlage J, 4.1.1
Antwoord	<p>Zie antwoord op vraag 56.</p> <p>Ter aanvulling: De VDI dient het mogelijk te maken dat een bestand uit de DHV-applicatie doorgeleid wordt naar het fysieke werkstation van de gebruiker.</p>

VRAAG 59.	<p>In Basisarchitectuur pagina 4: wordt gesproken over de centrale logvoorziening: hierin wordt in figuur 1 ook de fysieke werkplek/client meegenomen. Ook op pagina 7 figuur 2 worden logregels van het "workstation" naar de centrale logvoorziening gestuurd. Op pagina 33 staat als de verantwoordelijkheid gebruikersorganisatie het volgende beschreven: Het opvolgen van beveiligingsincidenten die van toepassing zijn op de eigen GSB/CSB-omgeving. Hiertoe worden door het Security Operations Center (SOC) alerts verstuurd naar de GSB/CSB op basis van opgestelde monitoring use-cases</p> <p>Vraag: Is de aanname van Opdrachtnemer correct dat zij niet verantwoordelijk is voor het verzamelen en ontsluiten naar het SOC van de loggegevens van de fysieke werkplek/client en zij enkel verantwoordelijk is voor de logging tot de compartimenten vanaf en inclusief de VDI-oplossing, zoals geschetst in figuur 1?</p>
Vindplaats	Bijlage N, pagina 4 en 7
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>Het is correct dat Opdrachtnemer niet verantwoordelijk is voor het verzamelen en ontsluiten naar het SOC van de loggegevens van de fysieke clients. De fysieke clients zijn immers niet in het beheer van Opdrachtnemer en in de meeste gevallen ook niet in beheer van de Kiesraad. Wel is de logging van alle (al dan niet virtuele) compartimenten en VDI-omgevingen in scope zoals gebruikt door de GBS's en CSB's.</p>

VRAAG 60.	<p>In Basisarchitectuur Maatregel 2 wordt er gesproken van een gemeente-specifiek certificaat.</p> <p>Vraag: Met welk type (client/server?) certificaat is extra toegangscontrole tot de VDI-omgeving gewenst?</p>
Vindplaats	Bijlage N, pagina 5
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p>

VRAAG 61.	In Basisarchitectuur Maatregel 2 wordt er gesproken van een gemeente-specifiek certificaat. Vraag: Moet dit certificaat in de image worden opgenomen (d.w.z. net zoveel verschillende images implementeren als desktops) of kan het met de image worden gedownload en daarna worden geïnstalleerd?
Vindplaats	Bijlage N, pagina 5
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Momenteel is geen uitrol van werkplek images meer voorzien, dit was een maatregel die in een eerder stadium beoogd was (indien haalbaar). Uiteraard blijft toegang via de gehardende VDI-image wel relevant, zie ook de uitwerking in alle overige aanbestedingsstukken.

VRAAG 62.	In Basisarchitectuur Maatregel 2 wordt er gesproken over IP-whitelisting. Vraag: Zijn deze IP-adressen statisch per gemeente? Vraag: Klopt het dat het de verantwoordelijkheid is van de Opdrachtgever om deze IP-adressen aan te leveren bij Opdrachtnemer?
Vindplaats	Bijlage N, pagina 5
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Vraag 1: Onze aanname is dat deze IP-adressen statisch zijn. Vraag 2: Ja.

VRAAG 63.	"Het toepassen van data diodes wordt voorzien bij het compartiment voor de zetelverdeling die tevens op een aparte server wordt ondergebracht." Vraag: Is het mogelijk om andere alternatieven voor diodes voor unidirectionele communicatie voor te stellen?
Vindplaats	Bijlage N, pagina 6
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Ja, echter dient u duidelijk te motiveren hoe het 'alternatief' op een vergelijkbare wijze bijdraagt aan het doel van de data diode.

VRAAG 64.	Onder Ontwikkeling en beheer op pagina 8 wordt vermeld dat applicatiebeheer onder de verantwoordelijkheid van de Kiesraad valt. Een logischere keuze is dat dit bij de softwareleverancier is belegd, in samenwerking met de Kiesraad. Werkzaamheden en beheer op ontwikkel en testomgeving zijn logischerwijze voorbehouden voor de leverancier van de software, niet de Kiesraad als afnemer. Vraag: Kan Opdrachtgever toelichten hoe hierover vanuit de Kiesraad wordt gedacht?
Vindplaats	Bijlage N, pagina 7 en 8
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.

	De regel "Het applicatiebeheer wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Kiesraad." dient zo te worden begrepen dat het applicatiebeheer door de Kiesraad wordt uitbesteed aan de Opdrachtnemer.
--	--

VRAAG 65.	<p>Onder Maatregelen rond Hosting op pagina 8 wordt de voorkeur uitgesproken dat de Kiesraad controle heeft over hosting en het fysieke datacenter. Daarbij wordt vermeld dat dit ook de infrastructuur van de kiesraad kan zijn. Opdrachtnemer ziet dit juist als haar expertise en in lijn met ontzorging van de Kiesraad zou juist de hosting en onderliggende datacenterinfrastructuur als dienst door de Kiesraad afgenomen moeten worden.</p> <p>Vraag: Kan Opdrachtgever aangeven wat gewenst is en wat onder controle wordt verstaan?</p>
Vindplaats	Bijlage N, pagina 8
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>De door u geciteerde paragraaf uit bijlage N is niet langer van toepassing. Hosting valt onder de dienstverlening van de Opdrachtnemer.</p>

VRAAG 66.	<p>IDS en IPS zijn systemen die gevoed worden door dataverkeer.</p> <p>Vragen: 1) Hoe ziet de Kiesraad de integratie van het IDS en IPS met de hosting omgeving? 2) Komt er apparatuur van het SOC in de hosting omgeving te staan? 3) Welke informatie is er dan nodig? Of wordt er bedoeld op logging van de door aanbieder te leveren IDS/IPS die naar het SOC gaat? 4) Waar moeten we rekening mee houden in het bid? 5) Omdat bij maatregel 7 de WAF wordt gezien als functie van het IPS, resteert de vraag of WAF dan ook wel of niet buiten scope is.</p>
Vindplaats	Bijlage N, pagina 8
Antwoord	<p>U heeft uw vraag gesteld naar aanleiding van de informatie die u op pagina 8 in bijlage N heeft verkregen.</p> <p>De Kiesraad verwacht dat de Inschrijver een voorstel doet door de Eisen, Wensen en doelstellingen te bestuderen. Van de Inschrijver wordt verwacht akkoord te gaan met de Eisen én antwoord te geven op de Wensen. In de Eisen en Wensen is beschreven wat de Kiesraad verwacht dat de leverancier levert ten aanzien van logging, aanlevering/verzameling/bescherming van logging, monitoring en andere onderwerpen die raken aan intrusion prevention en detection (zoals een IPS en WAF).</p> <p>De beschrijving in deze Eisen en Wensen rondom deze (en andere) onderwerpen prevaleren boven hetgeen over deze onderwerpen is beschreven in bijlage N.</p> <p>Voor wat betreft uw vraag inzake de aansluiting op het SOC. Er is vooralsnog niet voorzien dat er apparatuur van het SOC in de hostingomgeving wordt geplaatst, echter kan dit niet worden uitgesloten. De Kiesraad is in gesprek met de partij die de SOC-dienstverlening zal gaan leveren. In deze gesprekken zullen onder meer eventuele technische aansluitvoorwaarden worden besproken.</p> <p>Zie verder ook het antwoord bij vraag 53 inzake uw vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p>

VRAAG 67.	<p>"Ten aanzien van de broncode van de maatwerksoftware, die betrekking heeft op de berekening van de uitslag en zetelverdeling, zal deze openbaar gemaakt worden."</p> <p>Vraag:</p>
------------------	---

	Omvat dit de gebruikersinterface of alleen de componenten met daarin de formule?
Vindplaats	Bijlage N, pagina 10
Antwoord	Zie ook vraag 14.

VRAAG 68.	In de tweede alinea van de leeswijzer schrijft u dat de reikwijdte van het architectuur document (bijlage N) beperkt is tot het vaststellen van de verkiezingsuitslag en zetelverdeling. (Tevens refereert u aan een afzonderlijk document waarin de basis architectuur van o.a. de kandidaatstelling wordt vastgelegd. Vraag: Kunt u dit architectuurdocument met Opdrachtnemer delen?
Vindplaats	Bijlage N, 1.2
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Er is geen architectuurdocument van de kandidaatstelling, de documentatie met informatie over de kandidaatstelling zijn afzonderlijke bijlagen bij het beschrijvend document.

VRAAG 69.	"De broncode van (de maatwerksoftware van) het DHV is openbaar". Op pagina 19 wordt onder maatwerkprogrammatuur ook gerefereerd aan functies zoals authenticatie, autorisatie en digitaal ondertekenen. Vragen: 1) Geldt hiervoor dan dus ook openbaarmaking van de broncode? 2) Hoe ziet Opdrachtgever deze eis als voor die functies gebruik wordt gemaakt van standaard services?
Vindplaats	Bijlage N, 2.1
Antwoord	Zie ons antwoord bij vraag 14.

VRAAG 70.	"In het document wordt uitgegaan van de procedure voor de vaststelling van de uitslag zoals deze is beschreven in het nog in voorbereiding zijnde wetsvoorstel ten aanzien van aanpassing van de procedure voor de vaststelling van verkiezingsuitslagen." Vraag: Wanneer de huidige wetgeving die niet is opgenomen in de vereisten wordt goedgekeurd wordt dit dan beschouwd als een wijzigingsverzoek?
Vindplaats	Bijlage N, 2.1
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. In de functionele beschrijvingen van de uitslagmodule is deels rekening gehouden met de wijzigingen die voortkomen uit het wetsvoorstel. Zolang de implementatie van het wetsvoorstel valt of past binnen de beschreven user-stories wordt het niet als een wijzigingsverzoek beschouwd.

VRAAG 71.	In 2.2.1 wordt vermeld "De programmatuur voor de kandidaatstelling valt daarnaast buiten de scope van het DHV. Het digitaal kunnen overnemen van de kandidaatsgegevens uit de kandidaatstellingsprogrammatuur wordt echter wel voorzien in het DHV." Dit lijkt tegenstrijdig met andere hoofdstukken en documenten (bijvoorbeeld beschrijvend document 1.2 en 2.1.1), waarbij het compartiment kandidaatstelling integraal onderdeel is van het DHV, zonder beperkingen. Vraag:
------------------	---

	Kan Opdrachtgever duidelijker toelichten of (en/of welke delen van) de kandidaatstelling integraal onderdeel is/zijn van het DHV?
Vindplaats	Bijlage N, 2.2.1
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.

VRAAG 72.	In 2.2.1 wordt vermeld "De programmatuur voor de kandidaatstelling valt daarnaast buiten de scope van het DHV. Het digitaal kunnen overnemen van de kandidaatsgegevens uit de kandidaatstellingsprogrammatuur wordt echter wel voorzien in het DHV." Vraag: Kan de Opdrachtgever bevestigen dat de voordracht van kandidatensoftware waarnaar wordt verwezen andere software is die fracties al dan niet kunnen gebruiken voor interne kandidatuurprocessen en niet de software is die wordt beschreven in Bijlage I – fractiemodule? En dus buiten bereik is?
Vindplaats	Bijlage N, 2.2.1
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.

VRAAG 73.	"De programmatuur voor de kandidaatstelling valt daarnaast buiten de scope van het DHV. Het digitaal kunnen overnemen van de kandidaatsgegevens uit de kandidaatstellingsprogrammatuur wordt echter wel voorzien in het DHV." Vraag: Betekent dit ook dat het volgende komt te vervallen: * Bijlage F par 2.1 "Politieke groepering module" en * geheel "Bijlage I - Functionele beschrijving DHV-module politieke groepering v1.0.pdf"? En dat van de kandidaatstelling alleen geheel "Bijlage G - Functionele beschrijving DHV-module kandidaatstelling CSB v1.0.pdf" nog wel in scope is (gericht op het inlezen van kandidaatgegevens)?
Vindplaats	Bijlage N, 2.2.1
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.

VRAAG 74.	In dit hoofdstuk worden diverse onderwerpen behandeld die buiten scope van DHV vallen. Vraag: Kan Kiesraad bevestigen dat deze items genoemd in 2.2.2 daarmee ook buiten de scope van de opdracht/ aanbesteding vallen ?
Vindplaats	Bijlage N, 2.2.2
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Indien het niet is uitgewerkt in de aanbestedingsstukken, is het niet in scope van de opdracht.

VRAAG 75.	Voor een succesvolle implementatie is de inzet het dedicated projectteam van de Kiesraad noodzakelijk die wekelijks met een projectteam van Opdrachtnemer contact heeft. Vraag: Kan Kiesraad toelichten hoe het dedicated project team van de Kiesraad er uit zal zien voor dit project t.b.v. realisatie van DHV ?
Vindplaats	Bijlage N, 2.3.2

Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>De exacte teamsamenstelling wordt momenteel vormgegeven. Wij vragen u bij Subgunningscriterium 3 – Team en samenstelling om aan te geven welke randvoorwaarden u stelt qua personele inzet van Opdrachtgever.</p>
----------	--

VRAAG 76.	<p>Aanbestedende dienst beschrijft de Ketenpartners. Eén van de Ketenpartners is de eHerkenningmakelaar.</p> <p>Vragen:</p> <p>1) Kan Gegadigde concluderen dat de eHerkenningmakelaar is/ wordt gecontracteerd door de Aanbestedende Dienst en dat Gegadigden de kosten hiervan niet hoeven mee te nemen in de aanbidding?</p> <p>2) Indien de eHerkenningmakelaar reeds is gecontracteerd, welke leverancier betreft het?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 2.3.3
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake uw vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>De Inschrijver dient een voorstel te doen inclusief de kosten voor de aansluiting op eHerkenning. De kosten voor het aanvragen van eHerkenning authenticatiemiddelen zijn echter voor rekening van de eigenaar van de accounts en niet voor de Inschrijver.</p>

VRAAG 77.	<p>Er wordt gesproken over meerdere verkiezingen die door het platform ondersteund dienen te worden. In de meegeleverde tabel staat per verkiezing vermeld wie de rol van CSB vervuld per verkiezing. Voor de verkiezingen PS,WS,ER,GR en KC wordt Kiesraad niet genoemd.</p> <p>Vraag:</p> <p>Betekent dit er ook interface afspraken gemaakt moeten worden met deze andere partijen en dat Kiesraad in deze verkiezingen geen rol speelt? Of is Kiesraad voor de Opdrachtnemer altijd het eerste aanspreekpunt ongeacht de verkiezing?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 2.4.3
Antwoord	<p>Zie antwoord vraag 1.</p> <p>Toelichting: antwoord is tweeledig. Kiesraad is altijd aanspreekpunt voor Opdrachtnemer. Dit geldt niet voor de helpdesk van Opdrachtnemer. Deze wordt rechtstreeks door gebruikers benaderd en de terugkoppeling vindt ook weer zonder tussenkomst van Opdrachtgever plaats. Wel ontvangt Opdrachtgever:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een snelle terugkoppeling als het ernstigere issues van gebruikers zijn; - Een rapportage van de helpdesk waaruit aantal vragen, type vragen, reactiesnelheid etc. blijkt.

VRAAG 78.	<p>Gegadigde heeft gedetailleerde informatie nodig voor het bepalen van de omvang van de in te zetten VDI diensten en daarmee de kosten per verkiezing. In bijlage N, paragraaf 2.4.3 beschrijft Aanbestedende Dienst de verschillende verkiezingstypes, in paragraaf 4.5.2 de verschillende rollen en een minimum aantal gebruikers per GSB. Uit deze informatie kan worden afgeleid dat er circa 1800 unieke gebruikers zijn.</p> <p>In bijlage O beschrijft Aanbestedende Dienst een aantal eisen rondom de performance van de VDI omgeving. Daarbij wordt gesproken over dat het systeem geschikt moet zijn om 3000/ 4000 gebruikers concurrent te laten inloggen. Dit is een enorm verschil in uitgangspunten.</p> <p>Het aantal VDI gebruikers is een belangrijke costdriver, dus het is belangrijk dat de uitgangspunten hiervoor nauwkeurig zijn. Opdrachtnemer is er niet zeker van of het de term concurrent gebruikers hetzelfde interpreteert en vermoed dat het</p>
------------------	--

	<p>hier gaat om het aantal unieke gebruikers, dat overigens kan verschillen per verkiezing.</p> <p>Vraag: Wat is het aantal unieke gebruikers (VDI users) per verkiezingstype, per gebruikersrol, zoals gespecificeerd in bijlage N, paragraaf 5.1.1, die gebruik maken van VDI om aan te loggen in DHV?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 2.4.3
Antwoord	<p>Bijlage O prevaleert boven bijlage N. Dit is al eerder aangegeven (Zie antwoord vraag 1)</p> <p>De basis van de getallen is het volgende: Per gemeenten is er naar gelang van de omvang van de gemeenten een aantal invoerstations/werkstations. Dit aantal kent een variatie van 2 tot +/- 30 per gemeente. De inschatting is dat er gemiddeld 10 werkstations per gemeente zijn. Bij 355 gemeenten zou dit betekend dat er 3550 invoerstations zijn. Net na de verkiezingen is het realistisch om te verwachten dat 80% van de invoerstations gelijktijdig gebruikt worden. Dit zijn 2840 concurrente gebruikers. Daarbij komt nog een stelpost van 100 gebruikers buiten de gemeente. Afgerond zijn dit +/- 3000 concurrente gebruiker.</p>

VRAAG 79.	<p>Gegadigde heeft gedetailleerde informatie nodig voor het bepalen van de omvang van de in te zetten VDI diensten en daarmee de kosten per verkiezing. In bijlage O beschrijft Aanbestedende Dienst een aantal eisen rondom de performance van de VDI omgeving. Daarbij wordt gesproken over dat het systeem geschikt moet zijn om 3000/ 4000 gebruikers concurrent te laten inloggen.</p> <p>Aanvullende op bovenstaande vraag over het aantal unieke gebruikers heeft Odrachtnemer aanvullende informatie nodig.</p> <p>Vraag: Wat is het uitgangspunt voor de piekbelasting gedurende de verkiezingen, uitgedrukt in het percentage van de gebruikers dat gelijktijdig gebruik maakt van de VDI omgeving?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 2.4.3
Antwoord	Zie antwoord vraag 1, zie tevens antwoord op vraag 78.

VRAAG 80.	<p>Vraag: Kunt u aangeven waar we het separate document 'Procesbeschrijving Vaststellen verkiezingsuitslag' kunnen vinden? Of is dit wellicht het document 'Bijlage M - Formele beschrijving van de berekening van de zetelverdeling v1.0'?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 3
Antwoord	<p>Zie antwoord vraag 1.</p> <p>Toelichting: 'Procesbeschrijving Vaststellen verkiezingsuitslag' is niet opgenomen als bijlage. De beschrijving waarnaar wordt verwezen is niet meer actueel aangezien deze is gebaseerd op het concept wetvoorstel voordat deze is ingediend bij de Tweede Kamer.</p>

VRAAG 81.	<p>Maatregel 2 geeft aan dat er geen Internet toegang is vanaf de werkplek: ""Deze image wordt, voordat deze beschikbaar wordt gesteld, gehardend en voorzien van beveiligingsinstellingen (bijvoorbeeld: dat met deze image in beginsel geen reguliere verbinding met internet mogelijk is, enkel de verbinding via besloten netwerk naar DHV is toegestaan). "".</p> <p>eHerkenning draait op Internet. Er is dan vanuit de gebruikers (webbrowsers) toegang nodig tot de voor Kiesraad in te richten eHerkenningmakelaar en eHerkenning authenticatiedienst op het Internet.</p> <p>Vragen:</p>
------------------	--

	<p>1) Is er Internet toegang op de werkplekken van eindgebruikers (bv bij gemeente of waterschap) en vanuit de VDI omgeving?</p> <p>2) Is er internet toegang mogelijk vanuit de applicatie servers om deze authenticatie en single sign on mogelijk te maken?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 4.4.1
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. Zie daarnaast het antwoord bij vraag 61 over maatregel 2 uit Bijlage N.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De veronderstelling is dat er internettoegang is op de werkplekken. 2. U dient in uw voorstel rekening te houden met de functionele noodzaak tot bepaalde verbindingen en de beveiligingseisen.

VRAAG 82.	<p>Onder Maatregel 1 wordt gesteld dat het DHV ontsloten wordt via een besloten (semi)overheidsnetwerk. In figuur 5 op pagina 34 staat echter wel een systeemkoppeling voor het inlezen van de kandidaatlijsten. Op pagina 20 staat dat kandidaatstelling buiten scope is.</p> <p>Vraag: Wetende dat de kandidaatstellingsprogrammatuur buiten scope is, en dat deze dus elders is geïmplementeerd, hoe is de interface met de kandidaatstellingsomgeving geborgd?</p> <p>Vraag: Klopt het dat dit met een handmatige import gebeurt? En waar vindt de import plaats: op VDI of niet?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 4.4.2
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>In uw Inschrijving dient u rekening te houden met een passend koppelvlak / interface.</p>

VRAAG 83.	<p>Onder Maatregel 4 staat "Netwerk gebaseerde aanvallen worden met (next generation) firewall functionaliteiten afgevangen en door het IPS worden ondervangen met behulp van Web Application Firewall (WAF) functionaliteiten."</p> <p>Vraag: Het tweede deel van de zin ("en door het IPS..") is voor Opdrachtnemer niet duidelijk. Wat wil Opdrachtgever hier bereiken?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 4.4.2
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>Het doel is om zowel netwerkgebaseerde als webapplicatie gerelateerde aanvallen te detecteren en te blokkeren met passende (technische) middelen. U leest in Bijlage W een beschrijving van de wensen van de Kiesraad.</p>

VRAAG 84.	<p>"Binnen het DHV wordt compartimentering toegepast, zodat aan ieder GSB en CSB een eigen afgescheiden omgeving toegekend wordt waarbinnen de gebruikersfunctionaliteiten en data zich bevinden. De impact van een eventuele succesvolle aanval op een GSB-compartiment blijft hierdoor beperkt tot het specifieke compartiment."</p> <p>Vraag: Als er meerdere verkiezingen op dezelfde dag worden gehouden, is het dan mogelijk dat een of meer GSB/CSB's de resultaten van meer dan één verkiezing verstrekken? Zo ja, moeten ze dezelfde omgeving gebruiken of moeten ze met</p>
------------------	---

	verschillende rollen toegang krijgen tot een andere omgeving voor elke verkiezing?
Vindplaats	Bijlage N, 4.4.2
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Nee, vinden er meerdere verkiezingen tegelijkertijd plaats dan worden daar afzonderlijke GSB/CSB's voor ingesteld. De invoer en vaststelling van de afzonderlijke verkiezingsuitslagen komen los van elkaar tot stand.

VRAAG 85.	<p>"Met de functionele scheiding wordt een scheidingslaag aangebracht in de programmatuur door het definiëren van bepaalde gebruikersrollen voor de verschillende functies binnen het DHV. De gebruiker krijgt enkel de functionaliteiten die voor de rol van de gebruiker relevant zijn. De gebruiker heeft geen toegang tot functionaliteiten die horen bij een andere rol."</p> <p>Vraag: In het geval van meerdere verkiezingen, is het dan mogelijk dat dezelfde gebruiker van een GSB / CSB dezelfde rol heeft, maar in verschillende verkiezingen? Of moet dit worden beheerd als het hebben van twee of meer rollen voor dezelfde gebruiker, één per verkiezing?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 4.5
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Toelichting: Het is mogelijk dat dezelfde gebruiker dezelfde rol heeft in verschillende verkiezingen. Bijvoorbeeld invoerder voor de waterschapsverkiezing maar tegelijkertijd ook invoerder voor de provinciale statenverkiezing. Zie tevens het antwoord op vraag 54.

VRAAG 86.	Vraag: Als dit een formeel juridische vereiste wordt, wordt er dan een wijzigingsverzoek omtrent de authenticatiemiddelen aangevraagd?
Vindplaats	Bijlage N, 4.5.3
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Indien juridisch of andere voorschriften aanleiding zijn om de bij het DHV gebruikte authenticatiemiddelen te wijzigen, dan zal dit, tenzij anders wordt overeengekomen, door middel van een wijziging worden doorgevoerd.

VRAAG 87.	<p>In paragraaf 4.6 wordt het volgende gemeld: ""In essentie regelt eHerkenning de digitale herkenning (authenticatie) en controleert het de digitale bevoegdheid (autorisatie) van personen"".</p> <p>eHerkenning is een authenticatie middel en verzorgt in de basis geen autorisatie.</p> <p>Vraag: Kan aanbestedende dienst aangeven wat zij verstaat onder autorisaties? Wordt hier bedoeld op de machtigingen binnen eHerkenning?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 4.6
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Toelichting: Zie bijlage F Functionele beschrijving DHV Beheermodule v1.0. Ja, hier wordt bedoeld op de machtigingen binnen eHerkenning.

VRAAG 88.	Vraag: Kan de aanbestedende dienst aangeven of alle instanties die gebruik zullen maken van eHerkenning binnen het DHV systeem (Beide Kamers, Gemeenten, Waterschappen etc.) zijn ingeschreven in het Handelsregister?
Vindplaats	Bijlage N, 4.6

Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Toelichting: Op dit moment kunnen we dat niet garanderen. Bij het daadwerkelijke gebruik is dit wel een vereiste.
----------	---

VRAAG 89.	eHerkenning is primair een authenticatie systeem waarmee een organisatie wordt herkend. (aanleveren van KvK-nr en specifiek pseudoniem van de gebruiker). Vraag: Kan aanbestedende dienst aangeven of naast deze kenmerken, eventuele attributen wenselijk zijn om de persoon/gebruiker van het eHerkenningmiddel te herkennen? Welke attributen?
Vindplaats	Bijlage N, 4.6
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Aanvullende toelichting: Naam, voornaam en e-mailadres van de gebruiker die de betreffende organisatie vertegenwoordigt.

VRAAG 90.	Aanbestedende dienst geeft aan gebruik te willen maken van een Herkenningmakelaar voor het aanbieden van haar DHV/ Kiesraad eHerkenning diensten. Deze diensten zullen worden gepubliceerd in de publieke Diensten Catalogus van het afsprakenstelsel elektronische Toegangsdiensten (al dan niet zichtbaar). Overige eHerkenning gebruikers met een middel op het juiste betrouwbaarheidsniveau en een machtiging voor alle dienstverleners/alle diensten kunnen zich in principe authenticeren bij DHV/Kiesraad diensten. Vraag: Is Opdrachtgever zich bewust van de consequenties hiervan?
Vindplaats	Bijlage N, 4.6
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. De Kiesraad is van mening dat de toegangsbeperkende maatregelen voorkomen dat eventuele consequenties van het afsprakenstelsel leiden tot additionele risico's. Het is aan de Inschrijver om eventuele risico's en aanvullende maatregelen te beschrijven.

VRAAG 91.	Voor een deel van de gebruikersrollen wordt eHerkenning gebruikt als authenticatiemiddel. Vraag: Welk authenticatiemiddel wordt gebruikt voor de overige rollen? Valt dit binnen de scope?
Vindplaats	Bijlage N, 4.6.2
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Toelichting: Daarvoor kan een generiek two-factor authenticatiemiddel worden gebruikt. Zie bijlage F - Functionele beschrijving DHV Beheermodule v1.0.

VRAAG 92.	"Voordat de betreffende gebruikers inlogt in het DHV meldt de persoon zich bij de Beheerder om zich te legitimeren; Nadat is vastgesteld dat de identiteit correct is, wordt het generieke 2FA-middel gekoppeld aan het gebruikersaccount en wordt deze geactiveerd".
------------------	---

	<p>Het is mogelijk om dit binnen een authenticatiedienst te automatiseren, dus dat de beheerder niet zelf de legitimatie controleert maar dat de authenticatiedienst daarin voorziet.</p> <p>Vraag: Uitgaande dat MFA binnen scope van de RFP is (vorige punt), is er ruimte om dit gebruikerspad van een digitale invulling te voorzien?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 5.2.1
Antwoord	<p>Zie antwoord vraag 1.</p> <p>Toelichting: eventuele verbeteringen en optimalisaties zijn altijd welkom. Dit ter beoordeling van Opdrachtgever.</p>

VRAAG 93.	<p>"Nadat het proces-verbaal binnen het DHV digitaal is ondertekend, wordt het doorgezet naar een separaat portaal van waaruit het Lid GSB/CSB en de (vice)Voorzitter GSB/CSB het document kunnen downloaden om het te kunnen printen binnen de kantoor omgeving. Toegang tot de download-portal verloopt via twee-factor-authenticatie."</p> <p>Vraag: Valt de download portal en de daarbij behorende 2FA binnen de scope van de RFP? Het wordt namelijk niet expliciet genoemd in paragraaf 2.1 (pag. 19) en staat ook niet in figuur 5 (par 4.4. pag. 34)</p>
Vindplaats	Bijlage N, 5.2.1
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>De download portal was een concept dat speelde bij initiële vaststelling van de basisarchitectuur. De download portal is in die vorm niet doorontwikkeld en ook niet opgenomen in de overige aanbestedingsstukken. Alle overige aanbestedingsstukken prevaleren boven bijlage N.</p>

VRAAG 94.	<p>"Op de verschillende servers zal encryptie van data plaatsvinden, daarbij gaat het onder andere om de gebruikersgegevens die in de database versleuteld worden opgeslagen en het digitaal ondertekenen van uitslaggegevens."</p> <p>Vraag: We begrijpen dat aan deze vereiste kan worden voldaan door de afzonderlijke gegevensvelden te versleutelen of door het bestandssysteem te versleutelen dat door de database wordt gebruikt. Kunt u dit bevestigen?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.1
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>Encryptie dient plaats te vinden aan de hand van de gestelde eisen en aan de hand van de door de Inschrijver aangedragen voorstellen op basis van de wensen. U dient in uw Inschrijving rekening te houden met een volgens u passende oplossing die invulling geeft aan de doelstelling. U dient uw keuze te motiveren, een kostenafweging voor een bepaalde oplossing kan onderdeel uitmaken van uw motivatie.</p>

VRAAG 95.	<p>Figuur 10 laat een loadbalancer zien die verkeer verdeeld over GSB en CSB modules. Opdrachtnemer verwacht niet dat hetzelfde "doel" verkeer zal worden verdeeld over 2 verschillende functionele compartimenten.</p> <p>Vraag: Kan Opdrachtgever aangeven wat het idee achter de loadbalancer is?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.1
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p>

	U dient in uw Inschrijving een passende, goed gemotiveerde, oplossing te beschrijven die bijdraagt aan het doel. De componenten, zoals een loadbalancer, zoals genoemd in bijlage N zijn indicatief en waren op het moment van schrijven van bijlage N voorzien als een mogelijke oplossing.
--	--

VRAAG 96.	Bij de uitrol van het DHV wordt een aansluitingsprocedure voorzien, waarbij gemeenten geholpen worden met een tijdig inregelen en testen. Vraag: Wie verzorgt deze aansluitprocedure en wat houdt deze precies in ?
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.2
Antwoord	Zie antwoord vraag 1. Toelichting: de aansluitprocedure valt buiten de aanbesteding.

VRAAG 97.	Het DHV is vanuit de maatregelen in paragraaf 4.4.2 ontsloten via een besloten netwerk. In paragraaf 6.1.3 wordt het gebruik DHV op een externe locatie beschreven waarbij Opdrachtnemer concludeert dat het DHV netwerk via een VPN verbinding bereikbaar moet zijn. Vraag: Is deze conclusie correct of wordt hier een andere oplossing bedoeld?
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.3
Antwoord	Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N. In de basisarchitectuur is rekening gehouden met enkele scenario's. Sommige zaken vallen buiten de reikwijdte van de aanbesteding voor het DHV. Voor deze aanbesteding valt de VPN-verbinding niet binnen de reikwijdte van de dienstverlening van de Inschrijver. Het uitgangspunt is dat een gebruikersorganisatie (bijv. een gemeente) zelf de benodigde connectiviteit tot stand brengt om - al dan niet remote - verbinding te leggen met hun KA-omgeving waar vanaf een verbinding kan worden gelegd met het DHV.

VRAAG 98.	In 6.1.3 wordt bij gebruik vanaf een externe locatie als optie de inzet van VPN benoemd. Vragen: 1) Kan Opdrachtgever aangeven wat de opties zijn waarmee Opdrachtnemer rekening dient te houden. 2) Gesteld wordt optie 1, maar dient Opdrachtnemer ook met VPN (en welke variant: site-to-site, client) rekening te houden?
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.3
Antwoord	Zie ook de beantwoording van vraag 97.

VRAAG 99.	Er wordt gesproken over het gebruik DHV op een externe locatie. Vraag: Klopt het dat de alternatieve mogelijkheden zoals beveiligde VPN verbinding buiten scope van de opdracht/ aanbesteding vallen?
Vindplaats	Bijlage N, 6.1.3
Antwoord	Zie ook de beantwoording van vraag 97.

VRAAG 100.	<p>"In bepaalde voorgediende situaties kan het SOC een mitigerende maatregel activeren, zoals het blokkeren van bepaalde IP-adressen voor toegang tot het DHV."</p> <p>Vragen: 1) Op welke componenten verwacht het SOC te kunnen ingrijpen om de blokkade te realiseren? 2) Is dit een proces met menselijke interactie tussen partijen?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 6.2.3
Antwoord	<p>Zie ook het antwoord bij vraag 53 inzake de vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p> <p>De beschrijving uit bijlage N is niet langer van toepassing. De Kiesraad voorziet een procedure waarbij de Opdrachtnemer wordt aangestuurd om bepaalde maatregelen te activeren.</p>

VRAAG 101.	<p>In 7.3.3.2 wordt gesteld: "Specifieke fysieke componenten (zoals data diodes) om compartimenten/systemen af te scheiden, zijn tevens eigendom van de Kiesraad " Opdrachtnemer stelt voor dat zij eigenaar is van alle fysieke componenten waaronder data diodes en deze als dienst levert. Waarbij in het exit plan afspraken worden gemaakt over de eigendomsoverdracht van deze specifieke fysieke componenten.</p> <p>Vraag: Is dat akkoord voor Opdrachtgever?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 7.3.3.2
Antwoord	Zie ook de beantwoording op vraag 65.

VRAAG 102.	<p>"Aansluiten van de componenten op Intrusion Detection en Intrusion Prevention Systemen van het SOC. ". Dit doet vermoeden dat IDS en IPS buiten scope zijn.</p> <p>Echter op pagina 6 wordt bij maatregel 7 geschreven: ""Netwerk gebaseerde aanvallen worden met (next generation) firewall functionaliteiten afgevangen en door het IPS ondervangen met behulp van Web Application Firewall (WAF) functionaliteiten. De gebruikte IPS dient over al deze functionaliteiten te bezitten, zodat het DHV op verschillende niveaus kan worden beschermd.""</p> <p>Vraag: 1) Moet IDS en IPS onderdeel zijn van het aanbod of wordt dit door het SOC geleverd? 2) indien door het SOC geleverd, wat omvat dit dan?</p>
Vindplaats	Bijlage N, 7.3
Antwoord	<p>U heeft uw vraag gesteld naar aanleiding van de informatie die u uit paragraaf 7.3 in bijlage N heeft verkregen.</p> <p>De Kiesraad heeft in de Eisen en Wensen beschreven wat er van de Inschrijver wordt verwacht op het gebied van een IDS/IPS. De Kiesraad verwacht dat de Inschrijver een voorstel doet door de Eisen, Wensen en doelstellingen te bestuderen. Van de Inschrijver wordt verwacht akkoord te gaan met de Eisen én antwoord te geven op de Wensen. In de Eisen en Wensen is beschreven wat de Kiesraad verwacht dat de leverancier levert ten aanzien van logging, aanlevering/verzameling/bescherming van logging, monitoring en andere onderwerpen die raken aan intrusion prevention en detection (zoals een IPS en WAF).</p> <p>De beschrijving in deze Eisen en Wensen rondom deze (en andere) onderwerpen prevaleren boven hetgeen over deze onderwerpen is beschreven in bijlage N.</p> <p>Zie verder ook het antwoord bij vraag 53 inzake uw vraag die betrekking heeft op bijlage N.</p>

VRAAG 103.	<p>"De infrastructuur dient geschikt te zijn om 3000-4000 gebruikers concurrent te laten werken in 355 compartimenten".</p> <p>Vraag: Kan de Opdrachtgever het minimum en maximum aantal gebruikers per verkiezing voor elke afzonderlijke module aangeven (beheermodule, kandidaatstelling, politieke groepering, uitslagvaststelling)?</p>
Vindplaats	Bijlage O, 512
Antwoord	<p>Nee, dit is niet mogelijk omdat geen inschatting is te maken van toekomstige ontwikkelingen en de verschillen per politieke groepering (evenals hun aantal) en gemeenten (klein, midden of groot) aanzienlijk kunnen zijn. Zie eerdere antwoord op vraag 78.</p> <p>De mate van concurrent gebruik is moeilijk in te schatten, ter illustratie de volgende indicatieve getallen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheermodule 2-10 - Kandidaatstelling 2-500 - Politieke groepering 2-750 - Uitslagvaststelling 2-4000

VRAAG 104.	<p>In bijlage R onder 3.1e wordt gesproken over de overdracht van systeembeheer tooling.</p> <p>Opdrachtnemer maakt gebruik van centrale systeembeheer tooling op basis van standaard tools van bekende marktpartijen.</p> <p>Vraag: Mag Opdrachtnemer aannemen dat deze tooling welke onderdeel vormt van de generieke dienstverlening van Opdrachtnemer vanuit het Cloud platform van Opdrachtnemer niet hoeft te worden overgedragen?</p>
Vindplaats	Bijlage R, 2.2.1
Antwoord	<p>In het Retransitieplan wordt aangegeven dat Opdrachtnemer een lijst aanlevert met alle tools en documentatie die gebruikt wordt voor het leveren van de Diensten. De lijst geeft aan wie de eigenaar van de tools is, de licenties en het recht om de licenties over te dragen. In het geval dat er 'proprietary' tools gebruikt worden, voorziet het Retransitieplan in alternatieven inclusief een beschrijving van de migratie naar deze alternatieve tools.</p>

VRAAG 105.	<p>Wens 27 in bijlage W (wens) heeft grote overeenkomst met eis 13 in bijlage V. De punten m.b.t. wijzigingslogs en kritieke fouten zijn bijvoorbeeld identiek.</p> <p>Vraag: Kan Opdrachtgever aangeven welke van deze punten een eis zijn en welke als wens worden gezien?</p>
Vindplaats	Bijlage V eis 13, Bijlage W wens 27
Antwoord	<p>De eisen in bijlage V ten aanzien van logging en monitoring beschrijven wat er minimaal moet worden bijgehouden aan loginformatie. In bijlage W staat bij wens 27 dat wij van de Inschrijver verwachten dat wordt beschreven hoe en met welke tools u ervoor zorgt dat alle onderdelen deze loginformatie zullen bijhouden. Daarin verschillen beide documenten.</p>

VRAAG 106.	<p>Vraag: Wordt hierbij verwacht dat wij de namen van onze collega's hier invullen? We verzoeken u dit te verklaren in dit stadium en in het kader van AVG.</p>
Vindplaats	Bijlage 6, Teamsamenstelling
Antwoord	<p>Nee. Het gaat hier uitsluitend om de rollen en de kwalificaties die bij die rol horen. Aan een senior beheerder zullen bijvoorbeeld hogere eisen zijn gesteld dan aan medior beheerder.</p>

VRAAG 107.	Wij zouden het op prijs stellen dat de NvI vragen doorlopend gesteld kunnen worden ipv 2 NvI momenten die nu ingepland staan. Bij een doorlopende NvI hebben de leveranciers de mogelijkheid om doorlopend vragen te stellen over de inhoud. Dit heeft het voordeel dat vragen in kleinere aantallen worden gesteld waardoor de kiesraad de mogelijkheid heeft deze ook sneller te beantwoorden. In andere aanbestedingen is gebleken dat dit een zeer zinvolle werkwijze is en de kwaliteit van de aanbieding en de uiteindelijke dienstverlening ten goede komt. Gaat u hiermee akkoord? Zo nee, kunt u dit motiveren?
Vindplaats	nvt
Antwoord	Niet akkoord. Een doorlopende NvI legt een te grote administratieve druk op de Aanbestedende dienst. Het staat u vrij om aanvullende vragen te stellen tijdens de NvI 2. Vragen die na de NvI 2 worden gesteld zullen per vraag worden beoordeeld op nut en noodzaak.

VRAAG 108.	Nieuwe datum in de planning: Toelichtingsgesprekken
Vindplaats	Beschrijvend document, Paragraaf 5.4, Planning
Antwoord	De datum en tijd voor de toelichtingsgesprekken wordt gewijzigd: Nieuwe datum/tijd: Vrijdag 8 april 2022 tussen 9.00u en 12.00u.

VRAAG 109.	Nieuwe planning i.v.m. uitloop beantwoording NvI 1																													
Vindplaats	Beschrijvend document, Paragraaf 5.4, Planning																													
Antwoord	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Activiteit</th> <th>Uiterste datum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verzending Beschrijvend document</td> <td>vrijdag 26 november 2021</td> </tr> <tr> <td>Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 1)</td> <td>Uiterlijk woensdag 15 december 2021 15.00 uur</td> </tr> <tr> <td>Publiceren Nota van Inlichtingen 1</td> <td>woensdag 12 januari 2022</td> </tr> <tr> <td>Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 2)</td> <td>Uiterlijk maandag 24 januari 2022 15.00 uur</td> </tr> <tr> <td>Publiceren Nota van Inlichtingen 2</td> <td>dinsdag 8 februari 2022</td> </tr> <tr> <td>Indienen Inschrijving</td> <td>Uiterlijk vrijdag 25 februari 2022 15.00 uur</td> </tr> <tr> <td>Uitnodiging voor presentaties</td> <td>donderdag 10 maart 2022</td> </tr> <tr> <td>Presentaties</td> <td>maandag 14 maart 2022 van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur</td> </tr> <tr> <td>Bekendmaking gunningsbeslissing</td> <td>dinsdag 29 maart 2022</td> </tr> <tr> <td>Toelichtingsgesprekken naar aanleiding van de gunningsbeslissing</td> <td>vrijdag 8 april 2022 van 9.00 uur tot 12.00 uur</td> </tr> <tr> <td>Verstrijken bezwaartermijn inschrijvingsfase</td> <td>Dinsdag 19 april 2022</td> </tr> <tr> <td>Ondertekenen Overeenkomst (vanaf)</td> <td>maandag 2 mei 2022</td> </tr> <tr> <td>Verwachte ingangsdatum Overeenkomst</td> <td>dinsdag 3 mei 2022</td> </tr> </tbody> </table>		Activiteit	Uiterste datum	Verzending Beschrijvend document	vrijdag 26 november 2021	Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 1)	Uiterlijk woensdag 15 december 2021 15.00 uur	Publiceren Nota van Inlichtingen 1	woensdag 12 januari 2022	Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 2)	Uiterlijk maandag 24 januari 2022 15.00 uur	Publiceren Nota van Inlichtingen 2	dinsdag 8 februari 2022	Indienen Inschrijving	Uiterlijk vrijdag 25 februari 2022 15.00 uur	Uitnodiging voor presentaties	donderdag 10 maart 2022	Presentaties	maandag 14 maart 2022 van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur	Bekendmaking gunningsbeslissing	dinsdag 29 maart 2022	Toelichtingsgesprekken naar aanleiding van de gunningsbeslissing	vrijdag 8 april 2022 van 9.00 uur tot 12.00 uur	Verstrijken bezwaartermijn inschrijvingsfase	Dinsdag 19 april 2022	Ondertekenen Overeenkomst (vanaf)	maandag 2 mei 2022	Verwachte ingangsdatum Overeenkomst	dinsdag 3 mei 2022
Activiteit	Uiterste datum																													
Verzending Beschrijvend document	vrijdag 26 november 2021																													
Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 1)	Uiterlijk woensdag 15 december 2021 15.00 uur																													
Publiceren Nota van Inlichtingen 1	woensdag 12 januari 2022																													
Indienen vragen, tekstsuggesties en melden tegenstrijdigheden of bezwaren (Nota van Inlichtingen 2)	Uiterlijk maandag 24 januari 2022 15.00 uur																													
Publiceren Nota van Inlichtingen 2	dinsdag 8 februari 2022																													
Indienen Inschrijving	Uiterlijk vrijdag 25 februari 2022 15.00 uur																													
Uitnodiging voor presentaties	donderdag 10 maart 2022																													
Presentaties	maandag 14 maart 2022 van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur																													
Bekendmaking gunningsbeslissing	dinsdag 29 maart 2022																													
Toelichtingsgesprekken naar aanleiding van de gunningsbeslissing	vrijdag 8 april 2022 van 9.00 uur tot 12.00 uur																													
Verstrijken bezwaartermijn inschrijvingsfase	Dinsdag 19 april 2022																													
Ondertekenen Overeenkomst (vanaf)	maandag 2 mei 2022																													
Verwachte ingangsdatum Overeenkomst	dinsdag 3 mei 2022																													

--	--